

بهش: زمانی کوردی

کۆلیژ: پهروهرده / شهقلاوه

زانکۆ: سهلاحهددین

بابهت : ئهدهبی گێرانهوه

پهرتووکی کۆرس:(کۆرسی دووههه)

ناوی مامۆستا: د. سهیوان موحهمههه

پلهی زانستی: مامۆستای یاریدهههه

سالی خویندن: ۲۰۲۳- ۲۰۲۴

په‌رتووکی کورس

Course Book

١. ناوی کورس	ئەدەبی گێرانه‌وه
٢. ناوی مامۆستای به‌رپرس	سه‌یوان موحه‌مه‌د
٣. به‌ش / کۆلیژ	زمانی کوردی / کۆلیژی په‌روه‌رده‌ - شه‌قلاوه
٤. په‌یوه‌ندی	ئیمیل : saewan.mt@gmail/com ژماره‌ی ته‌له‌فۆن (به‌پێی ئاره‌زوو): ٠٧٥٠٤٦٢٥٩٥٨
٥. یه‌که‌ی خویندن (به‌سه‌عات) له‌ هه‌فته‌یه‌ک	١٢ به‌شه‌ وانه
٦. ژماره‌ی کارکردن	پۆژی یه‌کشه‌مه‌مه‌ و دووشه‌مه‌مه‌ و چوارشه‌مه‌مه‌ له‌ کاتژمێر ٨:٣٠-٢:٣٠ له‌ هه‌فته‌یه‌کدا
٧. کۆدی کورس	
٨. پرۆفایه‌لی مامۆستا	- دبلۆم له‌ زمان و ئەدەبی کوردی، په‌یمانگه‌ی مه‌لبه‌ندی مامۆستایان هه‌ولێر (٢٠٠١-٢٠٠٢). - به‌کالۆریوس له‌ زمان و ئەدەبی کوردی کۆلیژی په‌روه‌رده‌، زانکۆی سه‌لاحه‌دییین- هه‌ولێر. ٢٠٠٧-٢٠٠٨. - ماسته‌ر له‌ ئەدەبی کوردی. کۆلیژی زمانێ زانکۆی سلێمانی (٢٠١٣). - وه‌رگرتنی نازناوی زانستی (مامۆستای یاریده‌ده‌ر) له‌ رێکه‌وته‌ی (٢٠١٣/١١/١٤).

<p>- دکتۆرا له ئهدهبی بهرواردی، زمان و ئهدهبی فارسی، بهشی ئهدهب له زانکۆی کوردستان- سنه. ئیران. کۆلیژی زمان و ئهدهبیات. بهشی زمانی فارسی. ۲۰۲۳ زایینی.</p> <p>*بلاوکردنهوهی دوو تووژینهوه:</p> <p>- شیوهکانی نوستالیزیا له شیعرهکانی پیرهمیرو و بهدر شاکر سهیابدا ۲۰ اردیبهشت ۱۳۹۸ ههتاوی بهرامبهه به سالی (۲۰۲۰) زایینی. گوڤاری (پژوهشنامه ادبیات کردی، دانشگاه کردستان، سنندج- دوره پنجم- شماره ۷ (۱۳۹۸).</p> <p>-وطن برساخته در شعر اخوان ثالث و عبدالله پیشو. خرداد ۱۴۰۲ هی ههتاوی بهرامبهه به ۲۰۲۳ زایینی. (مجله جامعه شناسی فرهنگ و هنر، دانشگاه کردستان، سنندج، تابستان ۱۴۰۲).</p>	
<p>ئهدهبی گێرانهوه/ ئهدهب چیهه/ مه بهست له ئهدهبی گێرانهوه چیهه/ گێرانهوه و گێرانهوه ناسی/ زاراوهی گێرانهوه/ پراکتیک</p>	<p>۹. وشه سه رهکیهکان</p>
<p>۱۰. ناوه روکی گشتی کۆرس:</p> <p>گرینگی خویندنی کۆرسهکه: ئهدهبی گێرانهوه تاکوو ئیستا له ناوهندی ئهکادیمی و ده رهوهی ئهکادیمی بایهخی پیدراوه، بهلام تا ئیستا یهکلایی نهکراوه ته به هوی تیروانی جیاواز و نه بونی کۆ دهنگی سهبارته به گێرانهوه. ئهم وانیه به قوتابیان زۆر گرنگه، چونکه قوتابیان به ئهدهبی گێرانهوه و پره نسییه بنچینه ییهکانی ئاشا ده کرین بۆ ئهوهی له بنه ماکانی گێرانهوه بگهن. واته ئهدهبی گێرانهوه ههولیکه بۆ ئهوهی ئهو بیروکانه ی په یوه ندیدارن به و پریگیانهی خوینه ری کورد ده یهوی له گێرانهوه بگات ده خاته روو.</p>	
<p>۱۱. ئامانهکانی کۆرس</p> <p>۱. ئهم وانیه له رووی تیورییه وه زۆر گرینگه، چونکه قوتابییهکان به ئهدهبی گێرانهوه ئاشنا ده کرین.</p> <p>۲. فراوانکردنی ئاستی روشنبیری قوتابی، ئه ویش به باسکردنی ئهو ریگا و پره نسیپانهی به هوییه وه له ئهدهبی گێرانهوه ده گهین.</p> <p>۳. ئاشنا بوونی قوتابیان به قوناغهکانی گه شه سهندنی ئهدهبی گێرانهوه.</p> <p>۴. ئهدهبی گێرانهوه و ئهدهب به گشتی پروسه یهکی فیکری و فهلسه فیه، پیوه ندییهکی له گه ل کۆی زانسته مرؤقا یه تییهکانی دیکه هیه.</p>	
<p>۱۲. ئه رکهکانی قوتابی</p> <p>پیویسته قوتابی به ته وای پابه ندی رینمایی و یاساکانی ناو کۆلیژ و زانکۆ بیته. به تابه تی ئاماده بوونیان له پۆلدا. ئهمه ش ده بیته هه لیک بۆ هیانه دی دیا لۆگ له سه ر بابه تهکانی ئهم کۆرسه. هاوکات قوتابی پیویسته به رده وام خه ریکی خویندنه وه بیته له و بواره دا به تابه تی ئهو</p>	

<p>سەرچاوانەى داومانە پيى. لەلايهكى دەبى راپورت نامادە بکات تاكو وهكو لايەنى پراکتیکی لەو کۆرسەدا کار بکا.</p>			
<p>١٣. رپگەى وانە ووتنەوه لەم کۆرسەدا هەولئ پيپه وکردنى سيستمى ديالوگ و گفتوگو له بارهى بابەتەکان دەکریت. ئەمەيش به بهکارهينانى سهبووره تاكو قوتابيان پتر پوونکردنەوه وهرگرن. هاوکات بهکارهينانى گروپ دايهلوگ بو ئەوهى ئالوگورى بۆچوون هەبیت.</p>			
<p>١٤. سيستمى هەلسەنگاندن لە کۆى سالهکه دوو تاقیکردنەوهى قوتابيان دەکرئ، دوو تاقیکردنەوهيان هەر يهکهى لەسەر (٢٠)نمره دەبئ، ئەمە دەکاته (٤٠)، لەگەل (٦٠) نمرهى کۆتايى کۆرس.</p>			
<p>١٥. دەرئەنجامەکانى فيربوون قوتابى به هوى ئەم کۆرسەوه بواریكى کارکردنى بۆ تويزينهوه له ئەدەبىياتى كوردى بۆ دەرپەخسیت، بەتایبەتى ئەو قوتابیانەى دەیانەویت چ وهكو نووسەر، چ وهكو تويزەر له ناوهوه و دەرەوهى زانکۆ له گوڤار و رۆژنامەکان کار بکات. ئەمەيش سوودى لەسەر هەردوو ئاستى سەرخان و ژيیرخانى دەبیت. لەسەر ئاستى ژيیرخان ئەگەر تويزينهوهى رەخنەيى له بارهى شيعر و رۆمانى كوردى دەنووسیت. له گوڤار و رۆژنامەکان بلبوکاتەوه ئەوا پاداشتى ماددى دەبیت. پروسيسهى تويزينهوهکه دەبیتە فراوانکردنى ئاستى رۆشنبيريى قوتابى.</p>			
<p>١٦. لیستی سەرچاوه ١. المصطلح السردى فى النقد، احمد رحيم، دار الثقافه. ٢٠١٢. ٢. گيپرانه وه ناسى، د.حه مه منتك. بلاوگراوهى تهفسير، هەولير، ٢٠٢١. ٣. تويزينهوهى تيوورى ئەدەبى، راجير ويبستير، وهرگيپرانى عەبدول خالق يه عقوبى، دەزگای موکريانى، ٢٠٠٦. ٤. پلوت له چيرۆكى كورديدا، بوشرا كهسنه زانى، سليمانى، ٢٠١٢. ٥. كۆمارى ئەفلاتون، د. محمد كمال، غەزەلنووس، سليمانى، ٢٠١٥. ٦. گيپرانه وه ناسى، ئەحمەد هاشم زاده، پاشكووى ئەدەبى چاودير، ٢٠١٧.</p>			
<p>١٧. بابەتەکان</p>		<p>ناوى مامۆستای وانەبيژ</p>	
<p>بابەت</p>	<p>ئامانجى تايبەتى</p>	<p>هەفتەکان</p>	<p>د. سهيوان موحه مه د هەفتەى ١٢ بەشه وانە.</p>
<p>شيوازه كانى ئەدەبى گيپرانه وه</p>	<p>شيوازه كانى ئەدەبى گيپرانه وه باس دەكەين</p>	<p>هەفتەى يهكەم</p>	
<p>گۆشه نيگا</p>	<p>قوتابى ئاشنا دەبئ بهو پيئاسه و ليكدانەوانەى بۆ پيئاسه كوردنى ئەم بابەتە هەن.</p>	<p>هەفتەى دووهم و سييه م</p>	
<p>گۆشه نيگا چييه؟ ئيا گرنگه؟</p>	<p>ليهدا ئەو بۆچوونانە باس دەكەين، كه پيئاسهى گۆشه نيگا دەكەن، له روانگەى جياوازه وه.</p>	<p>هەفتەى چوارەم</p>	

	ههفتهی پینجهم	هه موو ئه و بۆچوونانهی ده بارهی گۆشه نیگا ههن باس ده کهین.	گۆشه روانگهی میزژوبیه وه
	ههفتهی شه شهم	لیرهدا باسی ئه و نوسه رانه ده کهین که رۆلپان هه بووه له نوسینی گێرانه وه به شیوه یه کی گشتی، ههروه ها گرنگی شوین و کات له گێرانه وه باس ده کهین	شوین و کات
	ههفتهی حه فته م هه شته م و	قوتابیان ئاشنا ده بن به بۆچوونانهی له بارهی گێرانه وه وه ک توێژینه وه یه ک له ئه ده بی گێرانه وه به کۆی ره هه ند و لایه نه کانییه وه، نمونه به چیرۆک و رۆمان ده هی نینه وه.	پراکتیک
	ههفتهی نویه م	هه موو ئه و بۆچوونه باس ده کهین که باس له ئه ده بیاتی گێرانه وه ده کهن	بیر و بۆچونه کان
	ههفتهی ده یه م و یازده م	لیرهدا پێداگری له سه ر گێرانه وه ده کهینه وه. و	نمونه کان
	ههفتهی دوانزه و سێزده هه م	لیرهدا مه به ست له گێرانه وه ناساندنی ئه و بابه ته نه یه له چوارچیوه ی ئه ده بیاتی گێرانه وه دا	نمونه کان
	ههفتهی چوارده هه م و پانزه هه م	باسکردنه له وه سف و ته کنیکه تازه کانی گێرانه وه که سودی له سینهما وه ر گرتووه. و	به شه کانی گێرانه وه + وه سف و ته کنیکه تازه کانی گێرانه وه

۱۸. نییه

۱۹. تاقیکردنه وه کان

۱.:

پ ۱/ ئه ده بی گێرانه وه چییه؟

پ ۲/ ئه ده بی گێرانه وه ی کوردی له چییه وه سه رچاوه ی گرتووه؟

پ ۳/ میژووی ئه ده بی گێرانه وه که یه؟ چۆن توێژینه وه ی لئ ده کهین؟

پ ۴/ چۆن سروشتی ئه ده بی دیار ده کهین؟

<p>پ ۵/ پېوندی نېوان ئەدەبى گېرانه وه كۆن و نوئ چۆن دەبينيت؟ پ ۶/ گۆشه نيگا چييه؟ پ ۷/ جۆره كانى شوين و كات له چيروكدا چييه؟ پ ۸/ وهسف له چيروك و رۆماندا كاريگهري چييه؟ پ ۹/ جۆره كانى وهسف له گېرانه وه؟ پ ۱۰/ فلاش باك چييه؟ به كارهيانانى له دهقى چيروك و رۆمان چۆنه؟</p>
<p>۲۰. تيبينى تر: له م وهرزهدا سيمنار به قوتاببيان دهكريت وهك به شيك له پراكتيك، كه به شيك له نمره ي تاكيكردنه وه ي له سه ره .</p>
<p>۲۱. پيداچوونه وه ي هاوهل</p>